

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **K. S., nar. X**
státní příslušnost Ukrajina

zastoupen: **JUDr. Zdeňkem Vernerem**, advokátem,
se sídlem Ve Střešovičkách 633/25, 169 00 Praha 6, č.ev. ČAK 3418

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. března 2021 č. j.: OAM-17/ZA-ZA11-
VL16-2021

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž byla zamítnuta její žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (dále jen „zákon o azylu“) jako zjevně nedůvodná.

II. Žaloba a její podstatný obsah

2. Žalobce ve své žalobě namítal nesprávnost závěru žalovaného o zjevné nedůvodnosti jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedl, že žalovaný pochybil tím, že neakceptoval skutečnost, že dalším setrváváním na území Doněcké oblasti, resp. Ukrajiny, je ohrožen na životě a zdraví pro svůj X přístup, službu ve vojenských silách Ukrajiny a účast v bojích na východě země.
3. Žalovaný se spokojil s formálním konstatováním o orgánech a institucích na Ukrajině. Tyto mu však neposkytly žádnou efektivní pomoc, ač se na ně obracel. Ukrajina je podle názoru žalobce hodnocena jako bezpečná země původu pouze z důvodu západní globální politiky, i když zde fakticky probíhá občanská válka.
4. Žalobce také žalovanému vytkl to, že se nezabýval tím, že je občanem Ukrajiny X národnosti, který ale bojoval a byl raněn ve službách Ukrajiny. Žije přitom v Doněcké oblasti s většinovým ruským obyvatelstvem sympatizujícím s proruskými separatisty, jehož některé extrémní skupiny jsou nepřátelsky naladěné vůči jedincům z řad obyvatel X národnosti, kteří jsou oddaní ukrajinskému státu, jako žalobce. Žalobce pak uvedl dostatečně konkrétní výhrůžky, pokusy o ohrožení jeho života a zdraví a fyzické útoky vůči jeho osobě, kteréžto žalovaný paušálně odbyl s tím, že se žalobce mohl obrátit na místní orgány, ačkoli tak bezvysledně učinil.
5. Žalovaný tak podle žalobce nesprávně zamítl jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany a navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s tím, že žalobce neprokázal v řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, že v jeho případě nelze považovat Ukrajinu za bezpečnou zemi původu, když Ukrajina je podle vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška“), bezpečnou zemí původu a současně žalobce nepochází z žádné z oblastí Ukrajiny, které za bezpečné považovány nejsou. Žalovanému tak nezbylo než zamítnout žádost žalobce o mezinárodní ochranu podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu.
7. Pokud jde o tvrzení žalobce, že je dalším setrváváním v Doněcké oblasti ohrožen na životě a zdraví, uvedl žalovaný, že žalobce má možnost usídlit se v některé oblasti Ukrajiny, která je plně pod kontrolou vlády v Kyjevě a válkou nedotčen. Stejně tak se žalobce může uchýlit do oblasti s převažující ukrajinskou populací.
8. Žalovaný také podotkl, že se žalobce s žádostí o pomoc obracel pouze na policii, přestože se mohl obrátit v případě nespokojenosti s činností policie se stížností u příslušné prokuratury, popř. u útvaru vnitřní kontroly konkrétního policejního okrsku. Vzhledem

k tomu, že se o to žalobce ani nepokusil, nelze jeho tvrzení v tomto směru považovat za azylově relevantní.

9. Žalovaný rovněž připomněl, že azyl představuje zcela specifický pobytový status a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu na území České republiky upravenými zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
10. Podle žalovaného je tedy napadeného rozhodnutí zákonné, přezkoumatelné a vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci. Žalobní argumentace není způsobila zpochybnit důvodnost napadeného rozhodnutí.

IV. Obsah správního spisu

11. Ze správního spisu soud zjistil tyto, pro řízení podstatné, skutečnosti.
12. Dne 7. 1. 2021 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 14. 1. 2021 poskytl žalobce údaje k žádosti o mezinárodní ochranu, kdy mimo jiné uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny X národnosti a jeho posledním bydliště na Ukrajině, bylo v městě Mariupol v Doněcké oblasti. Nemá žádné politické přesvědčení a v politice se neangažuje. Do České republiky přijel dne 9. 10. 2020 na základě cestovního dokladu a od té doby již nevycestoval. Předtím pobýval též různě po světě. Jinde o mezinárodní ochranu nežádal. Ohledně svého zdravotního stavu uvedl, že je zcela zdravý a nemá žádná omezení či zvláštní potřeby. K důvodům své žádosti uvedl, že byl v letech 2014 – 2016 dobrovolníkem v batalionu Dněpro I za účelem ochrany své vlasti před ruskou agresí. Od roku 2016 do 2020 již působil v ozbrojených silách Ukrajiny na základě smlouvy. Byl velitelem tankové roty a soustavně bojoval, pokud právě nebyl se zraněním v nemocnici. Nyní je válečným veteránem, což doložil dokladem, který si vzal s sebou. V březnu roku 2020 z ozbrojených sil odešel kvůli věku a zdraví. Začal si budovat vlastní život. S manželkou se rozešel, synové odjeli, rodiče mu zemřeli a nikdo mu tedy nezůstal. Poté, co v Mariupolu vyhráli volby proruské síly, začal tlak na veterány. Řada bojovníků, proti kterým žalobce bojoval, byla propuštěna z vězení a za současné situace se jim v Mariupolu dobře žije. Začali si vypořádávat účty s veterány. Žalobci tak vyhrožovali, že se s ním fyzicky vypořádají a zničí mu auto. Policie, na kterou se obrátil, to ignorovala. Nechtěl žádat o pomoc své přátele, aby je tím neohrozil. Využil ale nakonec nabídky X, aby k nim přijel a bydlel u nich, kdy za tři měsíce, kdy zde je, se mohl alespoň zotavit.
13. Z informace OAMP ze dne 25. 4. 2020 – Ukrajina – Situace v zemi – Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby, se podává mimo jiné to, že vojáci základní vojenské služby nejsou od podzimu 2014 povoláváni do oblasti bojů na východě země. Od roku 2016 nebyla v zemi vyhlášena žádná mobilizace a do bojů ve východní části Ukrajiny jsou zapojeni pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Z informace OAMP Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu z 8. srpna 2020 se podává, že Ukrajina splňuje – s výjimkou poloostrova Krym a částí Luhanské a Doněcké oblasti – základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu a může být nadále zařazena na seznamu bezpečných zemí původu.

14. Žalovaný dne 11. 3. 2021 umožnil žalobci seznámit se s podklady rozhodnutí ve smyslu ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a vyjádřit se k nim, načež dne 15. 3. 2021 vydal napadené rozhodnutí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních námitek podle ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
16. Soud k projednání věci nařídil jednání, neboť žalobce nesouhlasil s rozhodnutím bez jeho nařízení, nicméně se nakonec nařízeného jednání bez omluvy nedostavil. Taktéž se nedostavil ani zástupce žalobce.
17. Podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu: *„[j]ako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.“*
18. Podle ust. § 16 odst. 3 zákona o azylu: *„[j] sou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neurvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.“*
19. Zákon o azylu u zjevně nedůvodných žádostí dle § 16 zákona o azylu počítá s aplikací tzv. konceptu bezpečných zemí (bezpečná země původu, bezpečná třetí země a evropsky bezpečná třetí země). Tyto pojmy jsou definovány v § 2 písm. k) zákona o azylu (bezpečná země původu), § 2 písm. l) zákona o azylu (bezpečná třetí země) a § 2 písm. m) zákona o azylu (evropsky bezpečná třetí země). Podle unijního práva je třeba, aby existoval seznam takových zemí. Tento seznam obsahuje právě vyhláška.
20. Aby mohl žalovaný aplikovat § 16 zákona o azylu, byl povinen prokázat, že Ukrajina je bezpečnou zemí původu. Žalovaný předně vyšel z toho, že dle § 2 bodu 24 vyhlášky považuje Česká republika Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou ruských separatistů za bezpečnou zemi původu. Žalobce přitom dle svých slov žil před svým odjezdem do České republiky ve městě Mariupol, které není pod kontrolou ruských separatistů, ač se nachází v Doněcké oblasti.
21. Žalovaný si pro posouzení politické a bezpečnostní situace na Ukrajině přesto opatřil další podklady, jejichž výčet uvedl na straně 2 napadeného rozhodnutí. Konkrétně vycházel z Informace OAMP MV ČR Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze dne 8. 8. 2020 a Informace OAMP Ukrajina – situace v zemi ze dne 25. 4. 2020. Na základě zjištění z uvedených podkladů žalovaný potvrdil, že se v případě Ukrajiny jedná o bezpečnou zemi se stabilním demokratickým parlamentním zřízením a pluralitním systémem. Žalobce

pochází z Kyjevské oblasti, která je plně pod kontrolou ukrajinské vlády, není dotčena válečným konfliktem probíhajícím na východě země a návrat žalobkyně do ní je zcela bezpečný.

22. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, „*Institut bezpečné země původu zakotvený v ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu [dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země – srov. ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...) [dnes ust. § 16 odst. 2]. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azyl) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.*“
23. Žalobce při pohovoru vedeném žalovaným uvedl obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob, když současně uvedl, že nevyužil všechny možnosti obrátit se na příslušné státní orgány a žádat ochranu proti nezákonnému jednání. Proto ani nemohl tvrdit, že mu tyto orgány nejsou schopny či ochotny poskytnout patřičnou ochranu. Žalovaný tudíž postupoval správně, pokud tvrzení žalobce v tomto směru nepovažoval za azylově relevantní.
24. Rovněž lze souhlasit s žalovaným v tom směru, že žalobce mohl přesídlit v rámci Ukrajiny, necítil-li se komfortně v Mariupolu kupř. z důvodu zde žijící silné proruské populace či z důvodu faktické občanské války v blízkém okolí, když po ukončení služby v ozbrojených silách nebyl k tomuto městu nijak vázán. Navíc zde neměl ani žádné sociální vazby, když uvedl, že zde žil prakticky sám.
25. S ohledem na to, že žalobce pobýval na území České republiky již od 9. 10. 2020 (aniž by podal bezprostředně, eventuálně v nějakém akceptovatelném kratším časovém odstupu, po přicestování do České republiky žádost o mezinárodní ochranu), kdy navíc měl projíždět i jinými státy Evropské unie (kde nepodal žádost o mezinárodní ochranu), a svoji žádost o mezinárodní ochranu podal až těsně před koncem doby oprávněného pobytu na území České republiky na základě biometrického cestovního dokladu, lze rovněž usuzovat na to, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu je pouze účelovým obcházením imigračních pravidel České republiky. K tomu se vyjádřil Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004, kde uvedl: „*Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.*“ V souladu s uvedeným rozsudkem je smyslem institutu udělení mezinárodní ochrany mimořádná forma pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí. Nemůže nahrazovat postupy právních předpisů cizineckého práva, zejména zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců.

VI. Závěr a náklady řízení

26. Soud tedy se shora uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobcem uplatněny, a žalobu proto zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou.
27. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 23. února 2022

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v. r.
samosoudce

